

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 228
din 15.05.2013**

Dosar nr.: 77/2013

Petiția nr.: 707/06.02.2013

Petent: SN

Reclamat: Carpatica asig, OMNIASIG Vienna Insurance Group, Groupama Asigurări S.A., S.C. UNIQA Asigurări S.A., Allianz-Țiriac Asigurări S.A., City insurance, S.C. ASIGURARE REASIGURARE ASTRA S.A., S.C. Asigurarea Românească – ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.

Obiect: petentul se consideră discriminat pe criteriul vârstei de societățile de asigurare în ceea ce privește calculul RCA

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. SN

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. Carpatica asig, Centrul de Afaceri

I.2.2. OMNIASIG Vienna Insurance Group

I.2.3. Groupama Asigurări S.A.

I.2.4. S.C. UNIQA Asigurări S.A.,

I.2.5. Allianz-Țiriac Asigurări S.A.,

I.2.6. City insurance,

I.2.7. S.C. ASIGURARE REASIGURARE ASTRA S.A.,

I.2.8. S.C. Asigurarea Românească – ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul semnaleză un potențial tratament discriminatoriu pe criteriu vârstei în ceea ce privește calculul RCA, în sensul că suma diferă, fiind mult mai mare cu cât vârsta șoferului este mai mică.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările

ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 707/27.02.2013 a fost citat petentul, iar prin adresele nr. 1277/27.02.2013 au fost citate părțile reclamate.

3.3. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 14.03.2013. La ședința de audieri din data de 14.03.2013 a fost invocată din oficiu excepția lipsei calității procesuale active a petentului.

3.4. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Petentul arată că se consideră discriminat pe criteriul vârstei de societățile de asigurare în ceea ce privește calculul RCA.

4.1.2. Petentul precizează că suma solicitată de către societățile de asigurări pentru 6, respectiv 12 luni de RCA, în aceleași condiții, pentru același autovehicul, doar fiind modificat criteriul de vârstă pentru 25, 46, respectiv 56 de ani diferă foarte mult. Petentul arată că suma diferă enorm chiar și la 26 de ani față de 30 de ani.

4.1.3. Petentul dă ca exemplu faptul că el la 25 de ani, conducător auto de 7 ani, zeci de mii de km parcurși, 0 accidente rutiere, societatea de asigurare ASTRA îi cere 2000 lei pentru un RCA de 12 luni, în timp ce unui coleg de 29 de ani, același tip de autovehicul, aceeași marcă, înmatriculat în aceleași condiții, experiență 0 în condus (nu a condus în viața lui o mașină, decât pe cea de școală cu care a făcut accident din prima oră de condus), ASTRA îi cere 350 lei pentru un RCA de 12 luni.

4.1.4. Petentul menționează că, în principiu, la fel procedează și celelalte companii de asigurări, care îi cer cel puțin dublu pentru un RCA de 6, 12 luni față de cât îi cer colegului său, spre exemplu.

4.1.5. Petentul se consideră discriminat, considerat un șofer cu factor de risc, teribilist, se simte discriminat ca persoană. Petentul anexează petiției o listă cu societăți de asigurare de care se consideră discriminat.

Susținerile părților reclamate

Susținerile Carpatica asig

4.2.1.1. Partea reclamată arată că aspectele sesizate de petent nu constituie discriminare, conform dispozițiilor art. 2 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

4.2.1.2. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule este reglementată prin Normele puse în aplicare prin Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011. Conform art. 21 din Normele RCA asigurătorii RCA au obligația de a stabili tarifele de primă pe categorii de riscuri omogene, pe perioade de un an, calculate pe baze actuariale pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 24.

4.2.1.3. În conformitate cu dispozițiile art. 22 alin. 2 din Norme, asigurătorii RCA nu pot practica tarife de primă diferite de cele notificate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

4.2.1.4. În ceea ce privește aspectele sesizate de petent, partea reclamată precizează că pentru determinarea coeficientului de corecție a primei de asigurare în funcție de profilul clientului s-au avut în vedere următoarele criterii: zona geografică, tipul localității și vârsta proprietarului autovehiculului. Analizând frecvența daunei și daunalitatea pe aceste segmente se poate stabili o primă de asigurare dublă în funcție de județul de reședință a proprietarului sau chiar o primă triplă în funcție de vârsta proprietarului. Prin această segmentare s-a urmărit o analiză cât mai detaliată a portofoliului subscris, precum și stabilirea unui tarif optim pentru fiecare client în funcție de specificul acestuia și în vederea respectării normelor RCA în vigoare.

4.2.1.5. Partea reclamată menționează că tarifele de primă practicate au fost comunicate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, instituție care a luat notă cu privire la acestea.

4.2.1.6. Față de aceste considerente, partea reclamată apreciază că stabilirea tarifelor de primă conform Normelor RCA puse în aplicare prin Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011 și în baza principiilor actuariale general acceptate, nu constituie discriminare.

Susținerile OMNIASIG Vienna Insurance Group

4.2.2.1. Prin punctul de vedere exprimat partea reclamată arată că sesizarea formulată de petent privind discriminarea acestuia în raport de vârsta și de influența acestui element în ceea ce privește modul de calcul al primei de asigurare pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule este neîntemeiată.

4.2.2.2. Partea reclamată precizează că în baza Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor a emis Ordinul nr. 14/29.11.2011, cu modificările și completările ulterioare, pentru punerea în aplicare a Normelor privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule.

4.2.2.3. Art. 21 alin. 1 din Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011 prevede că asigurătorii RCA au obligația de a stabili tarifele de primă pe categorii de riscuri omogene, pe perioade de un an, calculate pe baze actuariale pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 24.

4.2.2.4. Partea reclamată arată că tarifele RCA practicate sunt segmentate în funcție de mai mulți factori de risc printre care și vârsta. Principalele elemente de segmentare ale tarifului RCA pentru autoturisme – persoane fizice sunt: capacitatea cilindrică, vârsta asiguratului, județul de domiciliu al asiguratului, tipul localității în care își are domiciliul asiguratul.

4.2.2.5. În concluzie, rezultă că tariful de primă pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule este determinat în conformitate cu prevederile legale în vigoare, astfel încât afirmațiile petentului potrivit cărora ar fi discriminat pe criteriul vârstei sunt neîntemeiate.

Susținerile Groupama Asigurări S.A.

4.2.3.1. Partea reclamată subliniază faptul că petentul se află într-o eroare considerând criteriul vârstei drept sursă exclusivă a diferenței de primă rezultate în cazul particular ilustrat. Partea reclamată precizează că documentele prezentate de petent nu conțin cererea de ofertă în baza elementelor căreia s-a generat automat oferta, prin urmare printurile atașate ca dovadă nu reprezintă temei pentru fundamentarea cererii.

4.2.3.2. Identificarea asiguratului și a autovehiculului sunt esențiale, dat fiind că numai în baza acestor două elemente se poate aplica elementul legal obligatoriu referitor la criteriul bonus-malus care presupune aplicarea unor coeficienți obligatorii de corecție a primelor de asigurare în funcție de existența sau inexistența unor evenimente rutiere anterioare cauzate din culpa potențialului asigurat.

4.2.3.3. Generalizarea făcută de petent, cum că în cazurile persoanelor tinere acestea vor plăti mai mult decât persoanele în vârstă este falsă deoarece pleacă de la un caz particular în care au fost avute în vedere în primul rând alte criterii în stabilirea primei de asigurare, ținând cont de istoricul fiecărei persoane în ceea ce privește riscul pe care societatea de asigurări urmează să și-l asume.

4.2.3.4. Partea reclamată face precizarea că vârsta este un criteriu de evaluare a riscului, prin urmare și de stabilire a primei de asigurare, dar susține că se află în ipoteza excluderilor menționate în art. 2 alin 3 al O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, "sunt discriminatorii (...) criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. 1 (...), în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare".

4.2.3.5. În cazul asigurării de răspundere civilă auto, în evaluarea riscului se ține cont de un complex de factori, calculul tarifelor făcându-se pe baze actuariale, de către actuar, respectiv o persoană specializată în evaluarea riscului prin metode statistice care, în domeniul asigurărilor, sunt folosite pentru calcularea primelor.

4.2.3.6. În funcție de acești factori actuariali la care se adaugă criteriul obligatoriu de ajustare a primelor care se referă la conduita personală a fiecărui potențial asigurat în ceea ce privește riscul subscris – respectiv criteriul Bonus Malus care diminuează, respectiv mărește prima de asigurare în funcție de numărul de evenimente rutiere cauzate cu vinovăție de către potențialul asigurat în perioada anterioară, actuarul stabilește (fundamentat) tarifele de primă, tarife avizate de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor.

4.2.3.7. Includerea criteriului vârstei între criteriile specifice de calcul al primelor de asigurare în funcție de statistica producerii riscului este confirmată și de autoritatea națională de supraveghere a activității de asigurare și anume Comisia de Supraveghere a Asigurărilor. Mai mult, tarifele de primă de asigurare sunt notificate Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, fiecare modificare a acestora fiind făcută pe baza calculului actuarial, cuprinse în nota de fundamentare, iar Comisia de Supraveghere a Asigurărilor avizează aceste tarife, verificând temeinicia acestora.

4.2.3.8. Partea reclamată menționează că folosirea criteriului vârstei ca factor de risc și implicit utilizarea acestui criteriu în calculul primelor de asigurare, alături de ceilalți factori potențiali care influențează riscul, identificați statistic, este legitimat și de actele și comunicatele emanând de la Comisia Europeană în urma hotărârii Curții de Justiție a UE în cauza Test-Achats (C-236/09) în care se precizează faptul că “Hotărârea nu afectează utilizarea altor factori legitimi de evaluare a riscului (cum ar fi, de exemplu, vârsta sau starea de sănătate), iar prețul va continua să reflecte gradul de risc”. De asemenea, Comunicarea nr. 2012/C 11/01 a Comisiei Europene privind aplicarea Directivei 2004/11/CE a Consiliului în sectorul asigurărilor, în urma hotărârii Curții de Justiție a UE în cauza C-236/09 legitimează *expressis verbis* în paragraful 20 faptul că „Folosirea vârstei (...) ar continua să fie autorizată (...) întrucât nu ar fi considerată discriminatorie”.

4.2.3.9. În concluzie, partea reclamată consideră că susținerile petentului sunt fără temeii în ceea ce privește folosirea vârstei ca singur criteriu pentru stabilirea tarifelor, iar în ceea ce privește folosirea vârstei printre celelalte criterii de determinare a riscului, apreciază că aceasta este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.

Susținerile S.C. UNIQA Asigurări S.A.

4.2.4.1. Partea reclamată arată că în conformitate cu prevederile art. 21 alin. 1 din Ordinul nr. 14/2011, cu modificările și completările ulterioare, emis de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor: “Asigurătorii RCA au obligația de a stabili tarifele de primă pentru fiecare categorie de autovehicule, pe perioade de un an, calculate pe baze actuariale pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 24, astfel încât să garanteze permanent îndeplinirea obligațiilor ce decurg din încheierea contractelor de asigurare RCA, constituirea rezervelor tehnice prevăzute de legislația în vigoare și plata contribuțiilor către fondurile stabilite în conformitate cu legislația în vigoare, precum și acoperirea cheltuielilor de achiziție și administrare”.

4.2.4.2. Art. 21 alin. 3 din Ordinul nr. 14/2011, cu modificările și completările ulterioare, emis de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor prevede că: “Limitele de despăgubire stabilite de către fiecare asigurător RCA, precum și tarifele de primă stabilite conform alin. 1 și 2 se notifică Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor cel târziu cu 30 de zile înainte de începerea perioadei în care acestea pot fi practicate, împreună cu întregul calcul actuarial ce a sta la baza stabilirii tarifelor primelor de asigurare, inclusiv datele statistice pe care s-a bazat acest calcul, precum și o declarație a actuarului responsabil pentru calculul primei de asigurare cu privire la corectitudinea acestuia, însoțită și semnată de conducătorul societății. Calculul actuarial trebuie să conțină prima de risc, incluzând estimarea frecvenței daunei și a daunei medii, pentru fiecare categorie de risc pentru care este calculat tariful de primă”.

4.2.4.3. În sensul celor menționate, partea reclamată a stabilit tarifele de primă RCA aferente anilor 2013 și 2014 pe baze actuariale (ținând cont inclusiv de vârsta proprietarului/utilizatorului autovehiculului), astfel încât să garanteze permanent obligațiile stabilite de legislația în vigoare. Comisia de Supraveghere a Asigurărilor a luat act de notificarea tarifului de primă și a

confirmat aceasta prin adresa nr. AO-67009/17.12.2012 pe care partea reclamată o atașează punctului de vedere exprimat.

Sușinerile Allianz-Țiriac Asigurări S.A.

4.2.5.1. Partea reclamată arată că a avizat Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor tarifele sale, arătând că elementele de calcul folosite pentru stabilirea primelor de asigurare pe care le practică sunt: inflația, dauna medie, frecvența daunelor, cheltuieli de achiziție, cheltuieli de administrație, cota de prifit, obiectul de activitate (pentru persoanele juridice), deviația adversă, vârsta asigurat, zona geografică, vechimea carnetului de conducere și categoria pentru care este emis, categorie vehicul, marca/model vehicul, parametrii tehnici ai vehiculului, durata acoperirii pentru asigurare, grad invaliditate, fidelitate, rata daunei, vânzare internet. Comisia de Supraveghere a Asigurărilor a luat notă de tarifele practicate de partea reclamată fără a avea vreo obiecțiune față de criteriile antemenționate.

4.2.5.2. Aceeași Comisie de Supraveghere a Asigurărilor, prin Ordinele emise pentru punerea în aplicare a Normelor în domeniul asigurărilor obligatorii RCA a statuat că tarifele aferente acestei forme de asigurare se stabilesc în baza unor principii actuariale, diferențele justificându-se prin aplicarea elementelor de calcul amintite.

4.2.5.3. Coroborând acestea cu dispozițiile O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, partea reclamată consideră că diferențele de primă RCA pe criteriul vârstei asiguratului sunt justificate obiectiv de un scop legitim. Astfel, vârsta mai mică a unui conducător auto presupune un temperament diferit față de cel al unei persoane având o vârstă mai înaintată. Totodată, presupune, în multe cazuri, o experiență mai redusă în conducerea de autovehicule. Aceste condiderente aferente vârstei sunt, pe baza statisticilor actuariale la nivel de societate, o cauză frecventă a accidentelor de circulație.

4.2.5.4. În consecință, practicarea unor tarife RCA diferențiate pe acest criteriu nu reprezintă un element discriminatoriu, ci o justificare a riscului mai mare pe care societatea de asigurare îl acoperă în situația unor asigurați cu vârstă mai mică.

4.2.5.5. Partea reclamată invederează și faptul că, potrivit Directivei 2004/113/CE a Consiliului în sectorul asigurărilor, diferențierea primelor RCA pe criterii de vârstă nu este discriminatorie, nefiind afectat principiul egalității de tratament a persoanelor, în condițiile în care aceste diferențe sunt justificate de elemente de calcul actuarial. Or, stabilirea primelor RCA se face pe principii actuariale.

4.2.5.6. Partea reclamată apreciază că susținerile petentului nu sunt fondate, activitatea societății de asigurare fiind desfășurată în condiții de legalitate și fără a prejudicia/discrimina nicio persoană.

Sușinerile City insurance

4.2.6.1. În punctul de vedere exprimat referitor la sesizarea petentului, partea reclamată arată că analizând obiectiv specificul activităților de asigurare, se observă că acestea sunt caracterizate prin preluarea unui risc, în schimbul unei prime de asigurare. Riscul este obiectul oricărui contract de

asigurare. În acest context, societatea de asigurare este obligată să analizeze riscul pe care îl subscrie, luând în considerare toate elementele ce caracterizează respectivul risc, inclusiv vârsta asiguratului.

4.2.6.2. Din analiza dispozițiilor prevăzute în O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, se observă faptul că, prin practicarea unor tarife de primă la formarea cărora este analizat și criteriul vârstei, societatea nu încalcă niciunul dintre drepturile prevăzute la art. 1 alin. 2, iar prin utilizarea aceluiași criteriu nu suntem în prezența niciunei forme de discriminare din cele prevăzute expres la art. 2 alin. 1, neîncălându-se folosința sau exercitarea vreunui drept sau libertăți fundamentale.

4.2.6.3. În acest sens se pronunță și art. 2, alin. 3 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, care arată că “sunt discriminatorii (...) criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. 1 (...), în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim (...)”.

4.2.6.4. Având în vedere că majoritatea accidentelor, conform tuturor statisticilor oficiale sau neoficiale, au ca subiecți persoane cuprinse între vârstele 18-25 de ani, este evident că stabilirea unui criteriu cum este cel al vârstei are un dublu rol: a) respectarea scopului legitim al persoanei juridice (obținerea de profit) prin calcularea unei prime de asigurare conformă cu caracteristicile riscului subscris și b) atenționarea asiguratului că reprezintă subiectul activ al unor statistici oficiale, nicidecum interpretări subiective ale asigurătorului.

4.2.6.5. În consecință, stabilirea primei de asigurare se face în condiții de legalitate absolută și prin analizarea criteriului referitor la vârstă, mai ales că prin aceasta nu se încalcă prevederile niciunei norme legale. Mai mult de atât, deși asigurarea de răspundere civilă auto este obligatorie, alegerea asigurătorului este opțională pentru asigurat, nefiind obligat să lucreze cu vreunul dintre asigurătorii ce sunt menționați în petiție.

4.2.6.6. Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011, în cuprinsul art. 21, prevede faptul că Asigurătorii RCA au obligația de a stabili tarifele de primă pentru fiecare categorie de vehicule, pe perioade de un an, împreună cu întregul calcul actuarial ce a stat la baza stabilirii tarifelor primelor de asigurare, inclusiv datele statistice pe care s-a bazat acest calcul. În concluzie, la formarea tarifului de primă legea permite în mod direct folosirea de criterii statistice (atât externe, cât și interne), sub simpla condiție a notificării respectivelor tarife către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor. În mod eronat petentul se referă strict la criteriul “vârstă”, deoarece acest criteriu înglobează mult mai multe elemente ce se prezumă că stau la baza stabilirii valorii primei de asigurare și anume: priceperea de a conduce, abilitățile și experiența individului.

4.2.6.7. Partea reclamată precizează că Strategia Națională pentru Siguranța Rutieră 2011-2020, publicată de Ministerul Transporturilor, arată în anexa 1, Cap.2 - Informații Generale Relevante (pag. 5) faptul că, “în cazul unei treimi dintre accidentele grave, ca și dintre victimele acestora, responsabili au fost conducători tineri (categoria 18-25 ani). Ponderea celor vinovați de producerea unor accidente rutiere grave este tot mai redusă, pe măsură ce vârsta acestora crește”.

4.2.6.8. În concluzie, stabilirea de tarife de asigurare diferite, funcție de vârsta asiguratului, nu reprezintă o discriminare, ci este subsecventă unui scop legitim, prevăzut de normele legale în materie, analizarea riscului pe baza criteriilor reale fiind o procedură pe care o societate de asigurare este obligată să o îndeplinească anterior subscrierii riscului, ca și parte din obligația stabilită de principiul conducerii prudentiale a activității de asigurare, prevăzut de Legea nr. 32/2000. Un tratament diferențiat bazat pe o caracteristică legată de vârstă atunci când, având în vedere natura unei activități profesionale sau condițiile de exercitare a acesteia, caracteristica în cauză este determinantă, este absolut admisibilă.

Susținerile S.C. ASIGURARE REASIGURARE ASTRA S.A.

4.2.7.1. Partea reclamată își exprimă punctul de vedere în sensul respingerii sesizării petentului ca nefondată arătând că practicarea tarifelor diferențiate pentru asigurările obligatorii RCA de către societate se realizează cu respectarea riguroasă a dispozițiilor legale aplicabile în această materie sub controlul și cu autorizarea Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor. Sediul materiei se regăsește în Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România și dispozițiile Ordinului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011 pentru punerea în aplicare a Normelor privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule.

4.2.7.2. Partea reclamată, în calitate de asigurător RCA, este obligată, pentru menținerea autorizației de practicare a asigurării RCA, să stabilească tarife de primă RCA pe baze actuariale astfel încât să fie în măsură să-și îndeplinească în orice moment obligațiile decurgând din această asigurare. Aceste tarife se pot practica numai după avizarea la Comisia de Supraveghere a Asigurărilor. Nerespectarea acestora atrage sancțiunea cea mai drastică.

4.2.7.3. În ceea ce privește baza actuarială pentru stabilirea tarifelor, trebuie menționat că structura primelor de asigurare este rezultatul unui model oprit aleatoriu, calculat de actuari certificați sub atenta supraveghere a Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

4.2.7.4. Segmentarea tarifelor funcție de mai multe criterii și stabilirea tarifelor de prime diferențiate se face statistic, în urma prelucrării informațiilor deținute de asigurător privind producerea evenimentelor asigurate în anii anteriori, respectiv luând în considerare frecvența producerii acestor evenimente.

4.2.7.5. S-a constatat că printre alte criterii care influențează frecvența daunelor (adică a producerii evenimentelor asigurate prin polița RCA – accidentele de vehicule), în materia asigurării RCA cum ar fi categoria de vehicul, motorizarea (puterea motorului), localitatea unde este utilizat vehiculul, etc. un alt criteriu foarte important este acela al vârstei, frecvența daunelor produse de conducătorii auto aflați în segmentul de vârstă 18-27 fiind una foarte ridicată (de aproximativ 1,5 -3 ori mai mare decât în cazul altor categorii de vârstă).

4.2.7.6. Partea reclamată concluzionează că segmentarea tarifelor de primă la asigurarea RCA pe baza criteriului de vârstă este legitimă, legală și necesară deoarece ocrotește un interes public constând în protecția terților

păgubiți pe care asiguratorii RCA sunt obligați legal, sub sancțiunea retragerii autorizației de a practica asigurarea RCA, să-i despăgubească în orice moment deci primele trebuie să fie astfel calculate încât să poată alimenta corespunzător (adecvat) fondul de asigurare din care se plătesc despăgubirile.

Susținerile S.C. Asigurarea Românească – ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.

4.2.8.1. Partea reclamată arată că activitatea de asigurare în România este reglementată prin acte normative specifice. Conform Legii 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare și anume art. 20 alin. 1 “asiguratorul trebuie să își conducă activitatea cu respectarea normelor prudențiale specifice, conform practicilor în asigurări și să prevadă: a) organizarea și desfășurarea activității cu prudență și profesionalism, în concordanță cu natura și mărimea activității prestate”.

4.2.8.2. Art. 3 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare prevede că în asigurarea obligatorie raporturile dintre asigurat și asigurator, drepturile și obligațiile fiecărei părți, sunt stabilite prin lege. Art. 53 prevede că prin normele adoptate de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor conform legii se stabilesc: aplicarea asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, limitele teritoriale de acoperire, nivelul despăgubirilor, condițiile de plată, durata asigurării, facilitățile și penalizările aplicate asiguraților ș.a.

4.2.8.3. Conform dispozițiilor art. 21 din Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011, cu modificările și completările ulterioare, asiguratorii autorizați să practice asigurarea RCA au obligația de a stabili tarifele de primă pe categorii de riscuri omogene, pe perioade de un an, calculate pe baze actuariale pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 24.

4.2.8.4. În concluzie, având în vedere prevederile legale speciale în materia asigurărilor, partea reclamată arată că tarifele de primă pentru asigurările obligatorii RCA sunt stabilite exclusiv de către societățile de asigurare, în funcție de rezultatele proprii înregistrate pentru această formă de asigurare și în funcție de strategia de vânzare.

4.2.8.5. Partea reclamată precizează că este o practică obișnuită/uzuală pentru societățile de asigurare de a stabili prime de asigurare diferențiate pentru clasele de asigurări practicate, prin metode actuariale statistice unanim acceptate, în funcție de calitatea persoanei (persoană fizică sau juridică), vârstă, profesie, etc. În acest sens, partea reclamată apreciază că nu se poate vorbi de o discriminare pe baza criteriului de vârstă.

4.2.8.6. Partea reclamată menționează că la stabilirea primelor de asigurare obligatorie RCA în legislația românească a fost introdus, începând cu anul 2010 și sistemul Bonus Malus (pentru absența sau prezența daunelor) pentru care se acordă, în momentul de față, pentru polițe încheiate în 2013 cu valabilitate de un an, o reducere de 32%, care recompensează asigurații fără

evenimente în trafic (care nu au înregistrat daune pe polița RCA), fără a exista deosebire de vârstă la acordarea reducerii.

4.2.8.7. Dacă asigurătorii nu ar ține cont de diferitele criterii de segmentare, determinate din analiza portofoliului, ar trebui ca primele de asigurare să fie unice, indiferent de zona de utilizare, de marca, vechimea, destinația, culoarea vehiculului, de experiența asiguratului în conducerea vehiculului etc.

4.2.8.8. În concluzie, partea reclamată consideră că aplicarea segmentării tarifului RCA funcție de statistica pe categorii de asigurați raportată la frecvența accidentelor grave, valoarea despăgubirilor plătite, creșterea numărului de cazuri de despăgubire etc., ca principiu actuarial general acceptat și practicat de asigurătorii din România și din Uniunea Europeană, nu constituie discriminare, iar tratamentul diferențiat pentru segmentarea tarifului RCA nu se bazează pe un criteriu protejat, ci pe alte diferențe statistice obiective, legitime și justificate, care nu contravin niciunei reglementări legale și nu fac altceva decât să adapteze tarifele funcție de o realitate existentă.

Punctul de vedere al Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor își exprimă punctul de vedere referitor la aspectele semnalate de petent prin care arată că în baza directivelor europene în domeniu, începând cu anul 2007, a introdus prevederi cu privire la liberalizarea tarifelor de primă pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, potrivit angajamentului asumat de România prin programul de aderare la structurile europene.

Societățile de asigurare își stabilesc propriile tarife de primă RCA și le notifică Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, fără ca acestea să fie însă supuse aprobării Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

Având în vedere prevederile legislației în vigoare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor nu poate interveni asupra nivelului primelor de asigurare, indiferent de categoria și tipul autovehiculului sau a proprietarului acestuia, în condițiile în care acestea sunt liber stabilite de fiecare societate de asigurare, nivelul valoric al acestora fiind în concordanță cu daunele plătite și diferite criterii de risc stabilite de acestea, astfel încât să se garanteze permanent îndeplinirea obligațiilor ce decurg din încheierea contractelor de asigurare RCA.

Tarifele de prime aferente asigurării obligatorii RCA diferă de la societate la societate și, în mod obligatoriu, sunt publicate pe site-urile proprii ale acestora, astfel încât proprietarii de vehicule să poată alege în mod liber asigurătorul la care să încheie polița de asigurare RCA.

La tarifele afișate, asigurătorii pot aplica diferiți coeficienți proprii de corecție (de reducere sau de majorare a primei), în funcție de diverse criterii pe care asiguratul le-ar putea îndeplini, unele dintre aceste criterii putând să fie vârsta asiguratului, experiența ca șofer, localitatea de domiciliu ș.a. Criteriile de corecție a primei de asigurare sunt stabilite pe baze statistice, corespunzătoare datelor istorice acumulate de asigurător în anii anteriori.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare, în sensul că petentul se consideră discriminat pe criteriul vârstei de societățile de asigurare în ceea ce privește calculul RCA.

5.2. Părțile reclamate, în punctele de vedere exprimate referitor la aspectele semnalate de petent, arată că stabilirea tarifelor de primă conform Normelor RCA puse în aplicare prin Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011 și în baza principiilor actuariale general acceptate, nu constituie discriminare. Se arată că tarifele RCA practicate sunt segmentate în funcție de mai mulți factori de risc printre care și vârsta. Principalele elemente de segmentare ale tarifului RCA pentru autoturisme – persoane fizice sunt: capacitatea cilindrică, vârsta asiguratului, județul de domiciliu al asiguratului, tipul localității în care își are domiciliul asiguratul. Părțile reclamate precizează că tariful de primă pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule este determinat în conformitate cu prevederile legale în vigoare, astfel încât afirmațiile petentului potrivit cărora ar fi discriminat pe criteriul vârstei sunt neîntemeiate.

5.3. Părțile reclamate arată că includerea criteriului vârstei între criteriile specifice de calcul al primelor de asigurare în funcție de statistica producerii riscului este confirmată și de autoritatea națională de supraveghere a activității de asigurare și anume Comisia de Supraveghere a Asigurărilor. Se menționează că folosirea criteriului vârstei ca factor de risc și implicit utilizarea acestui criteriu în calculul primelor de asigurare, alături de ceilalți factori potențiali care influențează riscul, identificați statistic, este legitimat și de actele și comunicatele emanând de la Comisia Europeană în urma hotărârii Curții de Justiție a UE în cauza Test-Achats (C-236/09) în care se precizează faptul că "Hotărârea nu afectează utilizarea altor factori legitimi de evaluare a riscului (cum ar fi, de exemplu, vârsta sau starea de sănătate), iar prețul va continua să reflecte gradul de risc". De asemenea, Comunicarea nr. 2012/C 11/01 a Comisiei Europene privind aplicarea Directivei 2004/11/CE a Consiliului în sectorul asigurărilor, în urma hotărârii Curții de Justiție a UE în cauza C-236/09 legitimează *expressis verbis* în paragraful 20 faptul că „Folosirea vârstei (...) ar continua să fie autorizată (...) întrucât nu ar fi considerată discriminatorie”.

5.4. În concluzie, părțile reclamate consideră că susținerile petentului sunt fără temei în ceea ce privește folosirea vârstei ca singur criteriu pentru stabilirea tarifelor, iar în ceea ce privește folosirea vârstei printre celelalte criterii de determinare a riscului, apreciază că aceasta este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.

5.5. Părțile reclamate apreciază că stabilirea de tarife de asigurare diferite, funcție de vârsta asiguratului, nu reprezintă o discriminare, ci este subsecventă unui scop legitim, prevăzut de normele legale în materie, analizarea riscului pe baza criteriilor reale fiind o procedură pe care o societate de asigurare este obligată să o îndeplinească anterior subscrierii riscului, ca și parte din obligația stabilită de principiul conducerii prudentiale a activității de asigurare, prevăzut de Legea nr. 32/2000. Un tratament

diferențiat bazat pe o caracteristică legată de vârstă atunci când, având în vedere natura unei activități profesionale sau condițiile de exercitare a acesteia, caracteristica în cauză este determinantă, este absolut admisibilă.

5.6. Părțile reclamate menționează că segmentarea tarifelor de primă la asigurarea RCA pe baza criteriului de vârstă este legitimă, legală și necesară deoarece ocrotește un interes public constând în protecția terților păgubiți pe care asigurătorii RCA sunt obligați legal, sub sancțiunea retragerii autorizației de a practica asigurarea RCA, să-i despăgubească în orice moment deci primele trebuie să fie astfel calculate încât să poată alimenta corespunzător (adecvat) fondul de asigurare din care se plătesc despăgubirile.

5.7. În punctul de vedere exprimat de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor acesta arată că la tarifele afișate, asigurătorii pot aplica diferiți coeficienți proprii de corecție (de reducere sau de majorare a primei), în funcție de diverse criterii pe care asiguratul le-ar putea îndeplini, unele dintre aceste criterii putând să fie vârsta asiguratului, experiența ca șofer, localitatea de domiciliu ș.a. Criteriile de corecție a primei de asigurare sunt stabilite pe baze statistice, corespunzătoare datelor istorice acumulate de asigurător în anii anteriori.

5.8. Raportat la excepția lipsei calității procesuale active a petentului invocată, Colegiul director urmează a o respinge și a analiza petiția pe fondul acesteia.

5.9. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.10. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”. Art. 2, alin. 3 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, prevede că “sunt discriminatorii (...) prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane,

pe baza criteriilor prevăzute la alin. 1, față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”.

5.11. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile; b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare; c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege; d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

5.12. Colegiul director reține faptul că stabilirea tarifelor de primă se face conform Normelor RCA puse în aplicare prin Ordinul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011 și în baza principiilor actuariale general acceptate, iar tarifele RCA practicate sunt segmentate în funcție de mai mulți factori de risc printre care și vârsta. Colegiul director ia act de faptul că stabilirea de tarife de asigurare diferite, funcție de vârsta asiguratului, este subsecventă unui scop legitim, prevăzut de normele legale în materie, analizarea riscului pe baza criteriilor reale fiind o procedură pe care o societate de asigurare este obligată să o îndeplinească anterior subscrierii riscului, ca și parte din obligația stabilită de principiul conducerii prudentiale a activității de asigurare.

5.13. Colegiul director dispune că aspectele sesizate de petent nu constituie faptă de discriminare, existând o justificare obiectivă pentru introducerea condiției de vârstă la stabilirea RCA, **cu mențiunea că acest criteriu nu trebuie să fie determinant în stabilirea RCA și trebuie să aibă un rol incident față de alte criterii (amenzi, accidente etc.).**

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. respingerea excepției lipsei calității procesuale active a petentului, invocată din oficiu;
2. aspectele semnalate de petent nu constituie discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
3. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare**, republicată și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

Asztalos Csaba Ferenc – Membru

Bertzi Theodora – Membru

Cazacu Ioana - Membru

Haller István – Membru

Jura Cristian – Membru

Lazăr Maria – Membru

Panfile Anamaria – Membru

Stanciu Claudia Sorina – Membru

Vasile Alexandru Vasile – Membru

Data redactării: 24.05.2013

Hotărâre redactată de: L.M. și A.S.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.